

Szivós Kata - Gyimesi élménybeszámoló 2022. 12. 29. - 2023. 01. 01.

Hatalmas élmény volt a Tisztaszoba Kulturális Egyesület ERASMUS+ pályázatán részt venni és kicsit elmélyültebben megismerkedni a gyimesi mindennapokkal. Több alkalommal jártam már Gyimesben, de minden alkalommal tánc tábor keretein belül, így elsősorban a próbákon és a táncanyagon volt a hangsúly. Az ERASMUS+ programmal volt lehetőségem részt venni egy ünnepi tradíciókkal átszőtt folklorisztikai „tanulmányúton”.

12.29.

Három táncos kollégámmal együtt csütörtök reggel érkezünk Csíkszeredába. A vonatállomáson már vártak André Csabáék és egy közös reggeli után, már indultunk is Gyimesközéplekora, ahol a szállásunk volt (Tatros Part Táborhely). Ebéd után már indultunk is Gyimesfelsőlokra, ahol Tankó Fülöp Gyugyu bácsit látogattuk meg az otthonában. Volt szerencsénk egy bő órát beszélgetni vele, majd végig nézhettük, ahogy felszentelik a saját két kezével épített házát. Budapestiként sosem volt még részem házszenelésben, így nagy élmény volt, hogy nem csak egy néprajz könyvben olvasok erről a tradícióról, hanem ott vagyok a közepében. Sőt, Gyugyu bácsinak köszönhetően egy olyan hiedelemmel is találkozhattunk, amiről eddig még nem is hallottunk. Tudniillik a házszenelés után, Gyugyu bácsi kikísérte a papot egészen a kertkapuig egy égő gyertyával a kezében. Azt mondta, ezt azért csinálta, mert a hagyomány szerint, így már abban az évben és az új esztendőben nem jön vissza a pap, azaz nem történik haláleset.

Gyimesközéplekora visszaindulva bobozással kezdtük az estét és közös vacsorával, beszélgetéssel, énekléssel zártuk az első napot.

12.30.

Reggeli után Comănești (Kománfalva) felé vettük az útirányt, ahol az egyik leglátványosabb román óév búcsúztató hagyományból kialakult medvefesztyvált (felvonulást) vettük szemügyre. Több száz valódi medvebőrbe bújt felvonulót láthattunk, gyerektől felnőttig egyaránt. A felvonulást folyamatos dobzó és egyéb ricsajt keltő eszközök kísérték, amire a medvebőrbe bújt hagyományőrök medvét imitálva táncoltak.

Visszafelé megálltunk az ezeréves határnál és Gyimesközéplekora érve, André Csabáéknál is részt vettünk a házszenelésen. Az esti program kovászolás volt és kellemes szakmai beszélgetés. Végül a hangulat fokozásához előkerültek a hangszerek és a tánc sem maradt el.

12.31.

Korán reggel kezdődött a kenyér dagasztás, hogy ebédre kész legyen. A konyhában készültek a finomabbnál, finomabb étek és közben fokozódott az ünnepi, szilveszteri hangulat. Jópáran érkeztek még Csabáékhoz, hogy tisztességesen elbúcsúztassuk 2022-öt. A mulatást Borospatakán kezdtük harsogtatással, majd a Tatros partján táncoltuk magunkat át az újévbe.

01.01.

Talán nem meglepő, hogy 1-én nem volt feszített a program. Élveztük a szállásunk kényelmét és sokat beszélgettünk. Délután dokumentumfilmekkel kezdtünk bele az elméleti oktatásba.

Ezek után nekem Londonba kellett utaznom, így sajnos számomra befejeződött a fantasztikus gyimesi „tanulmányút”.